
Публикуван на: 01-04-2007

Източник: [Портал Европа](#)

Портал ЕВРОПА обобщава какво записа кабинетът Станишев в [доклада](#) си до Европейската комисия по шестте benchmarks - показатели за напредък, фиксирани в последния преди присъединяването ни мониторингов доклад. Освен пълния текст на доклада, към него има седем приложения. По-долу синтезираме най-важното и се спираме на предстоящата мисия през април у нас на евроексперти, които "да оценят оцененото"...

Докладът на правителството за напредъка по "шестте критерия" се основава на позитивни данни от проучвания на Центъра за изследване на демокрацията и Transparency International. В доклада е споменато международното разследване на злоупотреби по САПАРД. През април предстои визита на три групи евроексперти, които да оценят на място отчетеното от София преди юнския доклад на ЕК. Българското правителство би искало да има ясен механизъм за оценка на нашия напредък, а експертите на Комисията да не се отклоняват от шестте benchmarks.

На 30 март 2007 г. докладът бе изпратен в Европейската комисия няколко часа, след като Румъния изпрати там своя, а ден преди това българският Министерски съвет го прие заедно с проект на Закон за съдебната власт. Поставеният от ЕК краен срок за този доклад беше 31 март. Това е първият доклад на правителството за изпълнението на шестте показатели за напредък, откакто сме страна-членка на ЕС.

Министърът на вътрешните работи Румен Петков и министърът по европейските въпроси Гертан Грънчарова представиха само част от доклада. Портал ЕВРОПА обаче разполага с целия документ - той е на английски език и усилията ни да се сдобием с българския текст (който би следвало да е оригиналният) не се увенчаха с успех до този момент. Помолен да уточни колко от присъдите са за хора с високи постове, Румен Петков каза пред журналисти, че не може да се произнася от името на съда. "Става дума за корупция по принцип. Не бива да се разделя на низши, средни и висши етажи, държавна администрация или общинска администрация", добави вътрешният министър, макар че от Европейската комисия специално държат на борбата с корупцията тъкмо по висшите етажи на властта. На въпрос дали в доклада са дадени конкретни примери Петков отговори, че "не трябва да се влиза в конкретика от типа на име, фамилии, заемани длъжности". "Целта ни е да се демонстрират и пред обществото, и пред европейските ни партньори волята и ресурсът, с който разполага държавата, методичността в борбата с корупцията и организираната престъпност. Това не е въпрос само на имена и фамилии", каза Петков, цитиран от вестник "Дневник".

През юни Брюксел ще е готов с насрещен доклад-оценка за свършеното от България, обясни министърът по европейските въпроси Гертан Грънчарова. Ако бъде преценено, че България не е

постигнала достатъчен напредък в някои от областите, на страната ни могат да бъдат наложени предпазни клаузи в областта на правосъдието. Министър Петков отбеляза, че очаква реалистична оценка от страна Еврокомисията на постигнатото от България за последните шест месеца. Следващият подобен отчет на България ще бъде след година. Брюксел ще дава оценка за напредъка на страната на всеки шест месеца.

Междувременно обаче ДПА оповести, че ЕК е заплашила и България, и Румъния с налагането на "санкции заради бавното темпо" на реформите, което според авторитетната германска агенция означава, че сме "изправени пред налагането на предпазни клаузи (по Глава 24 "Правосъдие и вътрешни работи", бел. ред.) заради борбата с корупцията, липсата на независимо правосъдие и действащи институции, сигурността на храните и отглеждането на домашни животни." Решението за предпазни клаузи ще се вземе през септември. Това би довело до лишаване на България и Румъния и от селскостопански субсидии, коментира ДПА. Агенция "Франс прес" също писа по темата, цитирайки европейски дипломат в България, според когото "властите в София все още не са направили нищо, за да осъдят поне една от ключовите фигури, замесени в трафика на дрога, прането на пари или злоупотребите с финансови средства".

Какво пише в доклада?

Той отчита стореното от България по шестте показателя в периода октомври 2006 - март 2007 година. Докладът е разделен на части - като по всеки от шестте показателя е отчетено какво е свършено. Най-обширни са частите по 5-ти и 6-ти benchmark - съответно за борба с корупцията и за организираната престъпност и прането на пари.

Обобщение: Приключени са 1706 досъдебни производства за престъпления, свързани с корупция, като за периода са внесени в съда 599 прокурорски акта срещу 705 лица. В графата "организирана престъпност" са разкрити 57.7 % от престъпленията, свързани с наркотици, и са образувани производства срещу 339 извършители. В момента тече проверка на имуществото на 62-ма митничари, срещу които има сигнали за неправомерни доходи. 5-има са осъдените българи за пране на пари, по границите са заловени повече от 2400 килограма наркотици, 4-ма са уволнените за корупция служители на МВР, други 5-има са предложени за уволнение. 15 са досъдебните производства за финансови нарушения по ГКПП.

В частта му за съдебната система докладът обяснява за *doznateli* и *sledovateli* (изписани по този начин, на латиница, наред с английските еквиваленти на тези длъжности).

Единствено за първия критерий - приемане на конституционни промени, премахващи всяко двусмислие относно независимостта на съдебната система, е написано ясно: "Критерият е изпълнен". В доклада се казва, че Законът за четвъртата конституционна поправка е приет от НС на 2 февруари и е обнародван в Държавен вестник на 6 февруари 2007 г. Според българския доклад, конституционните поправки изцяло отразяват препоръките на ЕК и гарантиран на конституционно ниво прозрачността и отчетността на съдебната система, запазвайки напълно нейната независимост.

По втория benchmark - за по-прозрачен и ефикасен съдебен процес чрез нов закон за съдебната система и нов ГПК и за докладване на това, как работят новите закони и какво става в досъдебната фаза - правителството е отчело, че веднага след поправките в Конституцията, е подновена работата на работната група, изготвяща проекта за нов закон за съдебната система. Отчетено е, че

КАКВО ПО-ТОЧНО ОТЧИТА ДОКЛАДЪТ НА КАБИНЕТА СТАНИШЕВ ПРЕД БРЮКСЕЛ?

са проведени четири заседания на работната група с активното участие на представители на Висшия съдебен съвет. Отбелязано е планираното приемане на проектозакона от МС на 29 март и внасянето му в парламента.

По третия benchmark - за продължаване на реформата в съдебната система за повишаване професионализма, отчетността и ефикасността ѝ, плюс оценка на отражението на тази реформа и годишно обнародване на резултатите - правителството е написало в отчетния си доклад, че "съдебната реформа продължава". Според доклада са се повишили професионализмът, отчетността и ефикасността в работата на магистратите. Според доклада, анализът на статистическите данни показвал, че има устойчива тенденция към увеличаване броя на решените казуси за тримесечие - около 2 на сто повече през 2006, отколкото през 2005 г. Имало ръст и на решените случаи като цяло за 2006 г. в сравнение с 2005 година - и този ръст бил с 1.26%.

Benchmark 4 гласи, извършване и докладване на професионални и независими разследвания по обвинения за корупция по висшите властови етажи; докладване за вътрешни инспекции в публичните институции и за публикуването на имуществени данни за високопоставени официални лица. По този критерий в доклада на Станишев се казва, че нулевата толерантност и противодействието на корупцията **по всички нива** оставал ключов приоритет за българското правителство. Били предприети "целенасочени, проактивни и систематични" действия за сигурна превенция и ефективно прекратяване на корупционни практики във всички сфери на обществения живот. Били проведени "професионални и независими" разследвания по обвинения за корупция по висшите етажи. Докладът цитира представените данни от първото проучване сред бизнеса за нивата на корупцията, откакто България е член на ЕС, извършено през януари 2007 от Центъра за изследване на демокрацията - "една от водещите неправителствени организации в сферата на антикорупцията". Проучването се базирало на Системата от индикатори в Стратегията за прозрачно управление. Според доклада на Станишев, на базата на изводите в проучването можело да се каже, че имало "положителни промени в корупционната среда в страната към месец март 2007 г." Към март 2007, с 50 на сто било намаляло нивото на жертвите на корупцията сред бизнеса в сравнение с ноември 2005 г. Съществено бил намалял и корупционният натиск за рушвети от страна на администрацията "в сравнение с бизнеса". По-нисък корупционен натиск бил регистриран сред всички професионални групи в администрацията - митници, полиция, данъчни и други служители. В правителствения доклад се посочва уебсайтът на Центъра за изследване на демокрацията "за повече информация за неговата дейност". Отново по benchmark 4 се цитират и данни на Transparency International - от проучване, проведено в периода 15-30 ноември 2006 г. В резултатите от него преобладавала удовлетвореността от работата, извършена от публичната администрация в предоставянето на услуги и информация на гражданите. Уебсайтът на Transparency-България също е поместен в доклада.

По benchmark 5 (по-нататъшни мерки за превенция и борба с корупцията, в частност по границите и сред местните власти) кабинетът Станишев е отчетел, че се осъществява политика на нулева толерантност спрямо корупцията на всички нива на държавната администрация и у местните власти. Пише, че се прилага принципът на ротация в граничния контрол, че се правят както планирани, така и внезапни инспекции по места. Също се правели проверки на имущественото състояние на официални лица.

По последния, шести benchmark - прилагане на стратегията за борба с корупцията с акцент върху тежките престъпления, прането на пари; систематично конфискуване на имуществото на

криминалния контингент; докладване на нови и текущи разследвания, обвинения и присъди в тази сфери - докладът на правителството казва, че България има правна рамка за превенция и противодействие на организираната престъпност, базирана на добрите европейски практики. "Налице е напълно координирана, предсказуема и прозрачна организация на полицията", пише още в текста. Изпълнявал се актуализираният екшън-план за борба срещу организираната престъпност, който обхваща периода до края на годината. Сред целите на този екшън-план били действия срещу лидерите на организирани престъпни групи, "подсилване на проактивния подход", изземване на икономическите ресурси на организирани престъпни групи. Докладът отбелязва, че на съответните служби на Еврокомисията бил предоставен екшън-план, съдържащ "специфични законодателни, организационни и практически мерки, целящи повишаване на ефективността на следствието." Освен това изцяло се прилагало новото законодателство в сферата на прането на пари и конфискацията на имущество, придобито по престъпен път, а българските власти работели в тясно партньорство с експерти от други страни-членки на ЕС. Отчита се също, че в Народното събрание са внесени промени в Наказателно-процесуалния кодекс, целящи повишаване ефективността в работата на полицията срещу организираната престъпност.

Отчита се, че от 50 481 криминални престъпления, регистрирани в периода октомври 20067 - март 2007 г., са разкрити 23 664, което означавало разкриваемост почти на всяко второ престъпление. 91.8% от убийствата са били разкрити, отчита още кабинетът Станишев.

За злоупотреба с еврофондове са внесени обвинения в съда по 5 досъдебни производства, като общият размер на злоупотребите се оценяла на 2 208 451 лева.

По benchmark 6 се споменава случаят САПАРД - съвместна специализирана полицейска операция е извършена на териториите на България, Германия и Швейцария, казва докладът, което е довело до разбиване на криминална схема за източване на фондове по САПАРД на обща стойност седем и половина милиона евро. Международна престъпна група със седем българи, двама германци и двама швейцарци била задържана. "Разследването продължава", отбелязва докладът.

Към основния доклад следват 7 приложения, съответно за Наказателно-процесуалния кодекс, съдебна статистика за делата за корупция, статистика за проверките на инспекторатите в държавната администрация и сигналите за корупционно поведение, сигнали за случаи на корупция в регионалните администрации, съдебна статистика за дела за организирана престъпност - по глави от Наказателния кодекс, съдебна статистика за нелегален трафик на дрога и контрабанда, и съдебна статистика за трафик на хора.

През април - мисия на евроексперти в България

Между 10 и 17 април в България ще пристигнат експерти на Еврокомисията, които да оценят на място напредъка по шестте критерия. Експертите са разделени на три групи, които ще проучват реалното състояние на нещата едновременно: група за съдебната система - по benchmarks 1, 2 и 3, група по борба срещу корупцията сред високопоставените и на местно ниво (benchmarks 4 и 5) и третата група е по борба срещу организираната престъпност (benchmarks 6 и отчасти 4 и 5). В момента Брюксел и София уточняват програмата на трите групи експерти - както дневния ред и конкретните им срещи, така и мисията (целта) им.

Портал ЕВРОПА научи, че София настоява оценяването на напредъка по критериите (benchmarks) да се извършва по максимално конкретни и "измерими" показатели, които да позволяват качествено и количествено сравнение с предишни периоди. В този смисъл българското правителство иска конкретните задачи и мисията на евроекспертите за предстоящото им посещение

в София да бъдат формулирани по по-конкретен начин, т.е. да не се отклоняват от benchmarks. България иска да се изработи ясна методология и механизъм за оценка на нашия напредък; да няма "широки интерпретации" да не се смесват benchmarks "с други въпроси".

Под въпрос е освен това дали на планираните срещи на евроекспертите с наши неправителствени организации ще могат да присъстват журналисти, както предлага ЕК. Не се знае и дали ще има среща на групата евроексперти по съдебна система с представители на българското Министерство на правосъдието. Подлежи на уточняване също дали групата по борба с организираната престъпност ще може да се запознае с конкретни случаи - т.нар. case studies.

Има най-малко два варианта за мисията на експертите по съдебна система и организирана престъпност, вариращи от напътствия за по-качествено следствие в България, до пренос на европейска експертиза. Освен това остава неясно дали във фокуса на експертите ще попаднат влиянията върху разследващите органи по конкретни случаи, или просто те ще се съсредоточат върху постигнатия напредък в прилагането на процедурите.

София и Брюксел уточняват също с каква периодичност ще се докладва за изпълнението на Стратегията за борба с организираната престъпност: на всеки три или на всеки шест месеца. Обсъжда се също дали разкритията за организираната престъпност ще се публикуват, или просто обществеността ще бъде информирана, че такива разкрития има. Същото се отнася за вътрешните одити - предполага се, че София настоява информирането на обществеността да се случва само когато е "уместно".

И още приятни четива, свързани с темата, от архива на Портал ЕВРОПА:

» [09-01-2007 ДОКЛАД НА М. КУНЕВА ОТ 28.12.2006: ПАРИ ПО ФАР И ИСПА СПРЕНИ ЗАРАДИ ОТКАЗАНИ АКРЕДИТАЦИИ НА НАШИ ВЕДОМСТВА](#)

» [25-07-2006 СОФИЯ ОТЧЕТЕ ПОЖАРНАТА И ДЪРЖАВНИЯ РЕЗЕРВ КАТО ЧЕРВЕНИ ТОЧКИ ПРЕД БРЮКСЕЛ](#)

» [25-07-2006 БЪЛГАРИЯ ОТЧИТА ПРЕД БРЮКСЕЛ РЕКОРДИ В БОРБАТА С КОРУПЦИЯТА, ПРАНЕТО НА ПАРИ И АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ](#)

» [14-07-2006 ПРАВИТЕЛСТВОТО ИЗПРАТИ ОТЧЕТ ДО ЕК ЗА СВЪРШЕНАТА РАБОТА СЛЕД ПОСЛЕДНИЯ МОНИТОРИНГОВ ДОКЛАД](#)